

Cuvinte cheie: accesibilitate, medici obstetricieni-ginecologi, medici de familie, gravide, pandemia COVID-19, impedimente.

IMPACTUL PANDEMIEI COVID-19 ASUPRA FURNIZĂRII SERVICIILOR MEDICALE PERSOANELOR CU DIABET ZAHARAT

Dumitru HAREA

Scopul: Evaluarea impactului pandemiei COVID-19 asupra procesului de furnizare a serviciilor medicale persoanelor cu diabet zaharat, în vederea elaborării recomandărilor pentru îmbunătățirea gestionării diabetului zaharat în condiții de pandemie COVID-19.

Obiectivele: Identificarea impedimentelor apărute în îngrijirea persoanelor cu diabet zaharat la nivelul serviciului endocrinologic și asistenței medicale primare în Republica Moldova; elaborarea recomandărilor pentru îmbunătățirea gestionării diabetului zaharat de către medicii endocrinologi și medicii de familie în condiții de pandemie COVID-19.

Materiale și metode: Studiul este primar, calitativ, descriptiv, retrospectiv. Instrumentul de cercetare a fost chestionarul realizat în Google Forms și distribuit on-line. Subiecții incluși în studiu au fost divizați în 2 loturi: 61 de medici endocrinologi și 408 medici de familie.

Rezultate obținute: Majoritatea medicilor endocrinologi (ME) – 63,9 % și medicilor de familie (MF) – 75,5 % au acordat servicii persoanelor cu diabet zaharat (DZ) infectate cu COVID-19. ME în proporție de 33,4 % și 50,4 % dintre MF, care au primit ghiduri/recomandări au raportat că acestea nu au fost clare. Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale a fost furnizorul de ghiduri/recomandări pentru majoritatea ME și MF. ME au utilizat mai mult ghiduri/recomandări internaționale, iar MF mai mult cele naționale. Atât ME, cât și MF au înțeles riscurile pentru persoanele cu DZ în contextul infecției COVID-19 și care sunt cele mai bune practici medicale pentru managementul persoanelor cu DZ. Pentru ME articolele de cercetare și webinarele, iar pentru MF și ghidurile naționale – au fost cele mai utile surse care i-au ajutat să înțeleagă modul în care COVID-19 afectează persoanele cu DZ. Majoritatea MF și ME au modificat serviciile de îngrijire pentru persoanele cu DZ (inițierea sau creșterea frecvenței consulturilor virtuale, reprogramarea consultațiilor). Este de menționat scăderea vizitelor de rutină și creșterea celor pentru ajustarea tratamentului, boli intercurrente și complicații acute. Dintre ME – 50 % au raportat că tehnologiile pentru consultații virtuale au jucat un rol mai mare

în managementul DZ. Atât pentru ME, cât și pentru MF nu a fost ușor să ofere asistență folosind instrumentele virtuale și consideră că îngrijirea la distanță nu a fost eficientă. Doar 44,2 % dintre ME și 34,3 % dintre MF ar dori să ofere asistență la distanță. Activitatea în echipe multidisciplinare a fost eficientă doar pentru 50 % dintre ME și MF. Atât ME, cât și MF au avut provocări în a furniza sfaturi pacienților în legătură cu pandemia și în a modifica managementul DZ. Cele mai mari preocupări atât pentru ME, cât și pentru MF au constituit agravarea complicațiilor DZ și contaminarea cu COVID-19 a persoanelor cu DZ, accesul limitat la serviciile de îngrijire ale DZ. Doar 50 % dintre ME și MF au raportat că posedă abilități bune privind gestionarea complicațiilor acute și cronice ale DZ. Atât ME, cât și MF au înregistrat dificultăți în asigurarea consultațiilor specialiștilor. Dintre ME și MF 25% au constatat întreruperi în administrarea tratamentului hipoglicemiant. ME au constatat dificultăți în monitorizarea eficienței tratamentului DZ.

Concluzii: Studiul a identificat un șir de dificultăți în prestarea serviciilor medicale persoanelor cu diabet în perioada pandemiei COVID-19. Printre acestea: lipsa ghidurilor, recomandărilor specifice pentru managementul diabetului zaharat în pandemia cu COVID-19 și a instruirilor privind aplicarea acestora; posibilități limitate de utilizare a tehnicilor de consultație la distanță; lipsa abilităților privind gestionarea complicațiilor acute și cronice ale diabetului; accesibilitatea scăzută pentru consultații specializate; eficiența limitată a echipelor multidisciplinare. Întreruperi în administrarea tratamentului hipoglicemiant și evaluarea eficienței tratamentului; lipsa de informații clare pentru persoanele cu diabet.

Cuvinte cheie: diabet zaharat, COVID-19, medici endocrinologi, medici de familie.

TEHNOLOGIILE TELEMEDICALE ÎN MEDICINA DE URGENȚĂ PRESPITALICEASCĂ

Svetlana GAITUR

Scopul: Evaluarea nivelului și condițiilor de implementare a telemedicinii în Serviciul Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească (SAMUP) pentru elaborarea recomandărilor ce ar crește accesibilitatea pacienților cu urgențe medico-chirurgicale majore la asistență specializată acordată în timp util și de calitate prin aplicarea tehnologiilor telemedicale.